

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja **po pošti** prejemam za **avstro-ograke** dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za **Ljubljano** s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za **tuje dežele** toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za **oznana** se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznana tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolje frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — **Uredništvo in upravnštvo** je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznana, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10. h.

Upravnštva telefon št. 85.

Uredništva telefon št. 34.

Klerikalna breznačajnost.

Šest let že traja borba za predmeto volilnega reda za kranjski dež. zbor. Različne faze tega boja so vsaka zase spomenili klerikalne breznačajnosti in kaže se, da se kolekcija teh spomenikov še izdatno pomoči.

Ko so klerikale pred šestimi leti vstopili v dež. zbor, so zahtevali splošno in enako volilno pravico in ker se dež. zbor ni takoj vdal, so začeli obstrukcijo in so z obstrukcijo zadrževali vsako delovanje dež. zobra.

To je trajalo več let. Ves ta čas so klerikale, na čelu jim dr. Krek in dr. Šusteršič napadali zlasti veleposestnike. V vseh variacijah so dokazovali, kako nečuvana krivica je privilegij veleposestnikov, kaka škoda in sramota je za slovenski narod in Kranjskom, da ima 53 veleposestnikov deset poslancev, 430.000 duškinetskega prebivalstva pa samo 16.

Potem so klerikale naenkrat premenili svoje stališče. Rekli so:

Ker vlada na noben način neče splošne in enake volilne pravice, naj pa obvezja njena. **Odpovedali so se splošni in enaki volilni pravici in zahtevali samo novo splošno kurijo.** Ta svoj prehod od splošne in enake volilne pravice k kurijaluemu sistemu, ta popolni preobrat so poskušali prikriti z bohеmimi napadi na veleposestniški privilegij. Kakor besni so naskakovali veleposestnike, misleč, da spričo tega grmjenja ljudje še zapazili ne bodo, kako so se klerikale v načelnem oziru premenili. Celo do dvojboja bi bilo takrat lahko prišlo med grofom Barboom in dr. Šusteršičem, ko bi ne bil Šusteršič pravočasno spoznal, da je previdnost najboljši del modrosti.

Končno je baron Hein, ki je najbolj zadrževal klerikalna prizadevanja, zapustil Kranjsko in vlada je predložila deželnemu zboru volilno reformo. Nasvetovala je uničenje mestne kurije, ustanovitev nove splošne kurije in ohranitev veleposestniške kurije s privilegijem, da ima v tej kuriji volilno pravico samo tisti, ki je vpisan v deželno desko.

V trenotku so klerikale pozabili vse svoje najslavesnejše izjave in na vse svoje deklamacije; kar čez noč so sklenili zvezo z Nemci, da bi vladne mu načrtu pomagali do zmage in slo-

vesno so se zavzeli za ohranitev veleposestniškega privilegija.

Od tedaj igrajo prav klaverno vlogo. Vsa njih načelna breznačajnost, vsa velikanska breznačajnost klerikalev se zreali v tem njih postopanju.

Na Dunaju in doma govorijo o splošni in enaki volilni pravici, pa samo da boljšufali javnost, kajti skrivajo kujejo naklape, kako bi dosegli volilno reformo, ki naj da klerikalcem 8 novih mandatov, obenem pa ohrani nedotaknjeni veleposestniški privilegij. Krek je zlezel Schweggl pod frak. Šusteršič pa je postal štipcular pri grofu Barbu.

Zveza z Nemci nalaga klerikalcem pač dolžnosti. **Zdaj govorita in pišeta dr. Krek in dr. Šusteršič o splošni in enaki volilni pravici pač tako, kakor Adler in Pernerstorfer o republiki.** Splošna in enaka volilna pravica je za klerikale samo še paradišni simbol, samo še sredstvo za varanje javnosti, v ostalem pa sojetniki nemških veleposestnikov in vezani varovati privilegij deželnodeskarjev.

To si je treba ohraniti v spominu, zakaj le tako je možno razumeti bedastoste, ki jih piše »Slovenec«. **O veleposestnikih ni seveda nobene besede več v »Slovencu«.** Še papežna ne spoštuje pri »Slovencu« več tako, kakor barona Schwegla in grofa Barbu. Že leta dni leže pred njima na trebuhu. Ker se ne upajo tako nastopati, kakor bi radi in braniti svoje zaveznike direktno, jih branijo indirektno. **Vse za ohranitev nemškega privilegija — to je parola klerikalcev** in tisti dr. Šusteršič in tisti dr. Krek, ki sta včasih grmela proti privilegiju veleposestva, da je odmevala grom po deželnem zboru, morata sedaj kot lakaja klerikalno-nemške zveze nastopati proti zahtevi narodno-napredne stranke, da se mora pri volilni reformi odpraviti privilegij deželnodeskarjev. To se je zgordilo včeraj v »Slovencu« v sicer neznanem resnično bedasti notici. Ta notica zasmahuje zahtevo narodno-napredne stranke glede veleposestniške kurije, ta notica se norca dela iz zahteve, ki so jo klerikalci Krekom in Šusteršičem na čelu zastopali več let v deželnem zboru. Krek in Šusteršič sta s tem sama sebi dala najizdatnejšo zaušnico in postavila svojo breznačajnost v najlepšo luč. Njiju zabavljajo pa ne bo nič pomagalo. Klerikal-

kalno-nemška zveza naj gleda kolikor hoče, kako reši privilegij nemških deželnodeskarjev — volilne reforme ne bo, če ne pade ta privilegij.

Gibanje v železničarski organizaciji.

(Konec.)

Ko so se letos koncem zasedanja državnega zabora že drugič, dasiravno nedostatno, uredile plače državnim uradnikom in je tudi naša in ogrska državna železnična obljudila izboljšati dohodke svojih uslužbencev, zapele je tudi južna železnična svojo staro pesem. Mariborska skupina železničnih uradnikov je ponovila meseca februarja na svojem zborovanju v Celju staro zahtevo in naprosila osrednje društvo, da sklice uradniško zborovanje v Maribor, da se še edenkrat poskusni dosegci izboljšanje plač. Predno se je pa to zborovanje sklicalo, zborovali so delegati vseh skupin uradniškega društva na južni železnični na Dunaju, ker se je raznesla vest, da namerja uprava zopet dati uradništvu 4 K na mesec, kar naj bi po njem mnenju tvorilo tako zaželeno uredno plač. Na tem zborovanju se je pokazalo, kolika razburjenost se je polastiila uradništvu. V ogorčenih besedah se je očitalo zastopnik uradništva v personalni komisiji, da hočejo celo gibanje potlačiti in da so se zmenili z glavnim ravnateljem, ter so se pozvali, da odlože svoje mandate, ker nimajo več zaupanja uradništva. Protiv volji personalne komisije, ki je vedno zastopala uradništvo pri upravi, izvolila se je na tem zborovanju deputacija petorcev tovaršev, ki so dobili nalogo zadnjikrat zahtevati od glavnega ravnatelja zvišanje plač za 400 kron. Tej deputaciji je glavni ravnatelj še dal jasen odgovor, ko je rekjal, da je nemožno zvišati plače za 400 kron, ter ji zajedno namignil, da se, ako so živalski produkti dražji, vegetabilski niso podražili; leča je še celo cenejša! Z lečo je torej hotel zafrkavati oni glavni ravnatelj, ki je bil vedno prepričan o potrebi regulacije in ki je imel toliko sladkih obljub za uradništvo, omo lojalno uradništvo, ki je sedem let potprežljivo trpel, da je južna železnična mogla delati vsako leto milijonske dobičke.

Uradništvo je bilo ogorčeno in je na shodu v Mariboru dne 21. aprila 1907 zapustilo staro pot lojalnosti in ob velikanskem navdušenju sprejelo resolucijo, s katero je zahtevalo, da osrednje društvo sklene trdno zvezzo z vsemi železničnimi organizacijami in da, če ne drugače, s pasivno resistenco na celi progi prisili upravo, da izpolni ne samo uradniške, ampak tudi zahteve vseh vrst. S tem sklepom je stopilo vprašanje združenja vseh vrst zopet v ospredje. Že leta 1904, je poskušalo uradniško društvo zediniti na gospodarskem polju vse organizacije ter je sklicalo na Dunaj velikansko zborovanje železničarjev, katerega se je udeležilo čez 6000 mož vseh vrst! Toda radi velike nezaupnosti med posamezniki in radi virokratškega duha, ki je takrat vladal v uradniškem društvu, ni rodilo to zborovanje zaželenjenega sadu. Uradništvo ni mirovalo in da pridejo v vodstvo zanesljivi možje, vrglo je na občenem zboru meseca maja prejšnje virokratško vodstvo in spravilo na čelo in v odbor može, ki so prisegli na koalicijo vseh organizacij. In to novo vodstvo je takoj začelo pogumno delovati. Koalicija se je sklenila. Nezaupnost med organizacijami je izginila in že meseca junija so se pokazali v skupnih shodih vseh vrst sadovi te prekoristne zveze. Na velikanskih shodih v Braku, Gradeu, Mariboru in v Ljubljani so dali železničarji duška veselju radi združitve in vsi slojci so v iskrenih besedah proslavljali trenotek, da se je dosegel sporazum, prisegali drug drugemu zvestobo v skupini borbi za boljšo bodočnost. Da se ta zveza ukrepi in ukorenini v vseh železničarjih, prirejajo se še nadalje shodi po vseh večjih postajah. Krone vseh teh shodov pa je bil velikanski železničarski shod na Dunaju dne 18. t. m. Solidarnost se je začela že tudi na druge železnične in po pravici lahko upamo, da bodo pred koncem leta združeni vse avstrijski železničarji, izimši krščanske socialiste, katerih koalicija radi njihovega dosedanjega zahrbnega postopanja ni sprejela v svoje okrilje, kar pa nič ne pomenja, ker jih je jedva za dobro pest. Zdrženi bomo pod eno zastavo z napisom: »Vsi za enega, eden za vse«. Tako se tedaj pripravlja na železnicah ljut boj. Crni oblaiki se kopijojo nad glavami ošabinih in krivčenih uprav. Pripravlja se velika nevihta, ki pre-

ti na mah poplaviti, kakor svoj čas na Ogrskem, našo domovino. Upati bi le bilo, da železnične uprave še o pravem času izpregledajo in da ta nevihta mine brez groma in strele in da zasije zatiranim železničarjem solnce prostosti in boljše bodočnosti. »Naša Zveza«.

Delovanje čeških politikov v počitnicah.

P r a g a, 29. julija. Na shodu državnopravnega kluba je govoril posl. dr. Baxa o preteklem zasedanju novega parlamenta. Najprej je razpravljal o jezikovnem vprašanju v parlamentu ter izjavil, da bi se bil gotovo dosegel mnogo boljši uspeh, ako bi se bil sprejel predlog radikalcev, naj se poseže vmes z najostrejšimi sredstvi. O enotni zvezi vseh čeških poslancev je govoril dr. Baxa zelo skeptično, a poudarjal je potrebo, da se v narodnih in državnopravnih stvareh nastopa složno. Končno je govoril zelo ostro proti vladu barona Becka, ki niti ne poskuša vsaj nekatere najvažnejše češke zahteve izpolniti. Ministri Klein, Marchet in Derschatta delujejo proti narodu ravno tako, kakor so delovali njihovi predniki.

Socijalni demokratje so imeli preteklo nedeljo dva zelo dobro obiskana shoda, na katerih so govorili državnimi poslanci Soukup, Nemec in Hudec. Sprejela se je resolucija, v kateri se vlada poziva, naj čimprej sklicuje češki deželni zbor ter mu predloži reformo deželnozborske volilne pravice. Tudi »Narodni listy« se bavijo s sklicanjem češkega deželnega zabora ter se odločno zavzemajo za reformo deželnozborske volilne pravice. List piše: »Češki narod zahteva pravično demokratično reformo, s katero se končno storii konec 46letni krivici, da je prvotno prebilavstvo v deželi, ki tvori vjetretjinsko večino, obsojeno v manjšino. Češki narod ima le 98 poslancev izmed 242.«

Malorusi in drugi Slovani.

Č r n o v i e, 29. julija. Podnalečni maloruskega kluba posl. Vasilik je rekel na političnem shodu: »Slovani, posebno Čehi so od nekdaj zvesto pomagali Poljakom pri zatiranju našega naroda; to in pa močna klerikalna struja v slovanski tabo-

LISTEK.

Margareta.

Spisal Abel Kabel.

(Daje.)

II.

Drugi večer pa je bilo veselo v kavarni. Že so bili pijani moji drugovi, že so peli dolge in brezkončne pesmi. Spomnili so se na marsikaj, na domovino in tako je dvignil kozarec Damjan, vstal je in se je gugal naprej in nazaj, zibal se je kozarec, vino se je polivalo po tleh.

»Na zdravje naše domovine... Slovence... Bog jo živi... Neka jo veliki Bog!...«

Nasmieval se je pijani Damjan, potem so mu stopile solze v oči.

»Saj mi je milo, ko se spomnim nanj... na domovino... Neka jo veliki Bog!...«

Gugal se je, kozarec mu je pal iz rok, vino se je razlilo po mizi.

»Kaj misliš, da sem neumno govoril?«

Obrnil se je k meni, glavo upogojeno, roke v hlačnih zepih.

»Pametno si govoril!«

Neprijetno mi je bilo, nisem bil razpoložen za pijance. In še napold, ko je bila ura polnoči, je stopila v separé Margaretu in čutila je sama, kako smo bili nevredni njene obiske. Zakaj na njenem obrazu

je bilo rahlo preziranje, niso se nasmejale mirne oči, ustne so ostale stisnjene. Govorila je s pijnim Damjanom, ni se nasmejala njegovim pijnim modrosti. Jaz sem bil daleč stran v kotu na tisti večer, nisem videl, če so me sploh poiskale njene oči. In to je bilo sitno in nerodno. Napravi človek lep namen, vse sreči spravi vanj, glej, in kakor bi bil napravil vse v sanjah! Zakaj rože je misil saditi, pa je zunaj že skrajna jesen in blizu je tisto jutro, ko bo ležal sneg po dolinah in rebrib... Ah, moje življenje z britkostmi napolnjeno nima ene same pomladni, komaj par momentov, ki so spominov vredni...

Odšla je Margaret in takrat se je sklonil k meni prijatelj Andrej in je govoril poltihi. Ni bil hudo pijan in se je dalo govoriti z njim.

»Ti imas srečo, fant, zakaj Margaret te ima rada.«

Utihnil je prijatelj Andrej in takrat se je razvesilo moje sebično srečo. Glej, in vse se je izpremenilo, visoko, visoko so se dvignile misli in bile so ponosne, kakor zvezde zimske noči.

Peli so pijani fantje, polivali so vino, spominjali so se domovine.

»Živijo, patrija!... je vpil Damjan potem pa je zapel s svojim pjanim glasom.

»Kdor ima srce, zna za dom solzé...«

glas je bil hripav, obnemogel je kmanu in obnemogli so tudi fantje. Odšli so drug za drugim, niso me videli več, niso vedeli, da sem bil ta večer med njimi. Zunaj pod oknom se je čulo njihovo glasno govorjenje, Damjanova pesem, hripava in žalošna:

»Kdor ima srečo, zna za dom solzé...«

Spet je obnemogel glas tako, kakor prej, samo koraki so se še čuli, utihnilo so besede, izgubili so se koraki sredi tistega večera.

Sam sem sedel, napol izpraznjeni kozarci so stali po mizi, polsteklenice je bilo še napolnjene z vino.

Kadil sem cigareto in ni bilo pusto tistekrat v tesnem separiju. Lep trenotek je bil, bližil se je pravzaprav, tih, po prstih, naposlod so se odprla vrata, vstopila je Margaret.

ru nas je ločilo od slovanske večine v parlamentu. Nemci stojijo pod vodstvom krščanskih socijalistov in te praktične gospode vleče prijateljstvo k Poljakom. Poljski klub še ni bil nikoli tako močan, kakor je sedaj; na njegov migrijaj se vzdigne ves nemški blok in vsa desnica.«

Kvota.

Dunaj, 29. julija. Prihodnjem dne, vsekakor še pred 1. avgustom, se razglasiti cesarjeva odločitev o kvoti. Cesarski določi kvoto za pol leta v dosedanjem obsegu, in sicer za dobo od 1. julija do 31. decembra.

Nagodbena pogajanja z Ogrsko.

Išl, 29. julija. Ministrski predsednik baron Beck je izjavil napram dopisniku »N. Fr. Presse« o nagodenih poganjih: »Upam, da zanesljivo, da pridevo skupaj, ker moramo skupaj priti nele iz gospodarskih, temu tudi iz političnih vzrokov. Le javnost je slab sotrudnik. Spomnite se na nagodbena pogajanja, kako so se vodila poprej. Ministrstvo sta stopili v zvezo in z gottom elaboratom sta prišli potem na dan. Toda leta 1895. se je to opustilo; takrat se je na Dunaju in v Budapešti oficijalno razglasilo, da so se nagodbena pogajanja pričela in s tem so bila tudi že pokopana. To pot upamo doseči boljši konec.«

Napram nekemu ogrskemu politiku se je izjavil baron Beck, da ne razume, kako morejo mažarski listi vedno pisati o antagonizmu med obema vladama in posebno med obema ministrskima predsednikoma. Vse te vesti so neresnične. Med obema ministrskima predsednikoma je najboljše sporazumljene, in ravno na tem sporazumljenu temelji upanje, da se nagoda doseže.

Dunaj, 29. julija. Ogrski ministri pridevo dne 4. septembra na Dunaj, da sklenejo nagodo.

Srbija in Črna gora.

Belgrad, 29. julija. Novosadka »Zastava«, ki si je zadnje čase postavila na logo, zasejati razdrob med belgrajskim in cetinjskim dvorom, poroča iz Cetinja, da so tam našli več protidinastičnih pisem, s katerimi je belgrajski dvor kompromitiran. V Cetinju so baje vsed tega zelo razčašeni ter nočeo potrditi novega srbskega poslanika.

Sestanek ruskega cara z nemškim cesarjem.

Berolin, 29. julija. Sestanek med obema vladarjem bo 3. avgusta pred Swinemünde in sicer na ladji sredi morja. Sestanku bodo pripravovala nemški državni kancelar knez Bülow in ruski minister zunanjih del I svolski, kar dokazuje, da se bo pri tem razpravljal o važnih političnih stvareh.

Volitve v francoski generalni svet.

Pariz, 29. julija. Na Francoskem se vrše sedaj volitve v generalni svet, ki bodo pokazale, kje je večina prebivalstva, ali na strani radikalne, protiklerikalne vlade ali v taborni reakcionarjev in ultramontancev. Do 8. ure jutrije je bilo znanih 1100 rezultatov, dočim iz 350 volilnih okrajev izid še ni znani. Izvoljenih je bilo 180 reakcionarjev, 6 nacionalistov, 106 progresistov, 219 republikancev levice, 452 radikalcev in socialistični radikalcev, 14 neodvisnih in 11 zedinjenih socialistov. Ožjih volitev je treba 107. Potemtakem so pridobili republikanci 10, radikalci 60 mandatov, dočim so reakcio-

dam, jaz pa sem bil postal sentimentalen.

»Nikogar... Samotno je tako življenje in kakor je samotno, tako je tudi žalostno. Včasih, pred davnimi leti se je prikazala na nebu posebna zvezda, zgodilo se je nekaj novega, dandanes pa je dolgo od tega. Počasi teko dnevi, iste zvezde so na nebu, ista luna sije večni čas. In gre romar svojo pot in ne najde novega drevesa, ne najde nove rože, da bi gledale oči. Da bi vsaj našel palmo mesto hrasta, oljko mesto breze, lotosov cvet mesto belega slaka... Tako je pot dolgočasna, domislil se človek, kaj je čital po lepih životopisih, spomni se revni umetnik, žalostno je srce, solze stopijo v oči... Ah, Margareta, nikogar ni, ki bi imel dobro sreco, ki bi stopil izza prvega drevesa in bi prijazno pozdravil...«

Končal sem bil in takrat je stala Margareteta tik mene. Zdaj so bile ljubezni njene oči, njena roka je slosela na moji rami...

»Kaj nisi videl, kako sem stopila izza drevesa in pozdravila...« In čudno se je bilo dogodilo tedaj; v meglo so bila zavita čuvstva, megla je bila v očeh, bogve če sem jo bil objel... Menda je bila samo stopila izza drevesa in pozdravila.

(Dalej prihodnjie.)

nareci zgubili 17, nacionalisti (klerikalci) 13 in progresisti 40 mandatov.

Dogodki na Ruskem.

Moskva, 29. julija. Bivšemu predsedniku Golovinu je naznanil mestni urad, da ni vpisan v volilni imenik, ker ni v državnem ne v občinski službi in tudi ne plačuje hišnega davka. Ta odlok je dokaz, kako kruto hoče nastopiti birokraciji pri bodočih volitvah v dumu, da se iznebi vseh neljubih, intelligentnejših politikov.

Odesa, 29. julija. Carska banka iz Petrograda je poslala na svojo podružnico v Tiflis več vreč denarja. Ena vreča s 100.000 rubli je med potom izginila.

Rusko-japonski dogovor.

Pariz, 29. julija. Tukajšnji japonski poslanec je naznanil nekemu dopisniku, da ravnokar sklenjeni rusko-japonski dogovor obsega pet točk. Zadnja točka je diplomatske vsebine. Določa namreč ohranitev statusa quo na Daljnem vzhodu. Ostale štiri točke se tičejo trgovinskih zvez, pravice do ribištva, mandžurske železnice, ureditve meje itd. Glede Koreje je stvar enostavna, kakor je izjavil poslanec. Korejski cesar je napravil veliko napak. Njegov odstop je bila neizogibna posledica. Toda načeloma se stvari v Koreji za Japonsko niso spremenile, ker je Japonska že dosedala izvrševala v tej deželi svojo avtoritet. Prava Evropejcev se preobrat niti najmanj ne dotika. Končno je izjavil poslanec, da Japonska stremi po mirljubni, konservativni politiki. S Severno Ameriko ni bilo nikoli resnega konfliktu. Pogajanja zaradi kalifornijskih šol in naseljevanja Japoncev v Zedinjene države so v najlepšem triju.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. julija.

— Bakljada in serenada županu Hribarju bo v petek zvečer. Narodna društva se zbere pred »Mestnim in domom« ob 8. uri, odkoder odkrakajo ob 1/2. uri. Sprevd pojdje po vsem mestu, seveda z godbo na čelu. Pred županovim stanovanjem bo »Zveza slovenskih pevskih društev« zapela tri pesmi. Sprevd društvo bo spremljalo 500 lampijononoscev.

— Sodba katoliškega škola. Te dni se je mudil nekaj časa v Ljubljani naš rojak ameriški škof Ivan Starica iz Leada v Severni Ameriki. S svojimi prijatelji, katerih ima mnogo v staru domovini, se je večkrat seselj v Tratnikovi gostilni »Pri zlati kapljici« na Sv. Petra cesti. Pri teh pogovorih se je škof Starica izrazil naprom nekemu prijatelju, da je prav zadovoljen, da je spoznal to gostilno, ker je »Slovenec« toliko najočabljival, sedaj pa da se je sam prepričal, da mu v tej gostilni jako ugaja. Škof Starica je tudi opetovan obiskal to gostilno in je opetovan izjavil, da se mu gnusi »Slovenčevac« pisava sploh, zlasti pa da se mu gnusi izbruhi »Slovenčevac« blaznega fanatizma povodom državnozborskih volitev.

— Kdo je kršil volilni zakon? Klerikali so v svojem glasilu za časa zadnjih državnozborskih volitev, dannadan vpili, da naprednjaki kršijo volilni zakon in da jih zato že ščaka primerna kazn. Kdo je v resnici kršil volilno postavo, se je izkazalo danes pred deželnim sodiščem, kjer je sedel na zatožni klopi 29letni Frane Anžič, posestnik in kolar iz Radeckega vasi ter straten agitator klerikalne stranke. Očitala mu je obtožnica, da je 2. ali 3. maja letos gostilničar Jerneja Kalana v hotel podkupiti, da bi volil Kregarja, ko mu je ponujal za njegov glas 50 goldinarjev, ter 200 do 300 goldinarjev, če bi agitiral za klerikalnega kandidata. Tudi je obetal Kalanu posojilo od klerikalne strani, če bi ga potreboval. Anžič je seveda tajil vse in obrnil vso stvar tako, kot bi mu bil Kalan rekel, če mu da 100 K, pa bo volil Kregarja. Temu nasproti je kot priča zaslišan Kalan določeno in odločno izjavil, da ga je Anžič hotel podkupiti, zlasti ker je vedel, da bi Kalan potegnil mnogo somišljenikov za seboj. Kot značajen mož in kot zaveden pristaš narodno - napredne stranke mu je Kalan na njegovo ponudbo odgovoril: »Če bi tudi dobil 1000 goldinarjev, ne storim tega, da bi mi kdo kaj očital in da bi se ljude noréevali iz mene.« Isto je potrdil priča delavec Janez Grotzelj, ki je v obraz povedal Anžiču njegove besede. Anžič se je hotel oprati s tem, da je pravil, da je Kalan dejal, da se pri sodišču stori marsikaka kriva prisega, o Grošlju pa trdil, da je načelo naznanil svojo starost. Marija Kalan, hči Jerneja Kalana, je izpovedala, da ji je Grošelj prišel v skladisče praviti, da hoče Anžič očeta podkupiti. Obtoženec je pripeljal na sodišče priči Naceta Kneza in An-

tona Kregarja, ki naj bi izprizala njegovo nedolžnost, a mu nista mogla prav nič pomagati, dasi ju je tako proseče gledal. Izpovedba ključavnica mojstra Pusta se je prebrala in je zanimiva ter prav karakteristična, kako so delali klerikalni agitatorji pri zadnjih državnozborskih volitvah v Ljubljani. Po prvi volitvi je — po tej izpovedbi — Anžič kazal kup glasovnic, popisanih z imenom Ivana Hribarja in se bahal rekoč: Takole se mora agitirati! Na kašen način je prišel Anžič do glasovnic, se seveda ne ve, misli se pa lahko prav veliko! Trdil je Anžič, da si takih glasovnic — seveda na enak način! — upa še mnogo več dobiti! Ker Anžič, ki ima vso modrost v mezinu, ni imel nobenega zagovornika, zagovarjal se je sam. Pravil je v svojem zagovoru, da mu je agitacija za Kregarja požrla okrog 700 goldinarjev, ki jih je moral dati iz svojega zplače; volilec in nevolilec so bili strašljivo žejni in lačni. Hotel je prepričati sodnike, da se on ni mogel pregrešiti zoper volilni zakon, katerega je poznal, ko se je sklepal v državnem zboru. Po kratkem posvetovanju je predsednik senata podpredsednik deželnega sodišča gosp. Pačk naznanil razsodbo, da je Fr.

Anžič kriv pregreša proti § 3. volilnega zakona z dne 26. januarja 1907 in se obsođen na en teden zapor na podstrengu z enim trdim ležiščem. Plačati mora vse stroške kazenskega postopanja ter izgubi volilno pravico za državni in deželn zbor ter občinski in okrajin zastop za dobo šestih let. — S to razsodbo je jasno dokazano, kdo je kršil pri zadnjih državnozborskih volitvah v Ljubljani volilni zakon! Kršili so ga tisti, ki se vpili, da ga kršijo naprednjaci! Vprašamo pa končno: Koliko Frančev Anžičev ima še klerikalna stranka, ki so istotko potrebni zapora, ker so na enak način ne samo skušali podkupovati volilce, ampak so tudi v resnici kupili njih glasove za drag denar? Ako bi bila napredna stranka po volitvah postopala s tisto sovražnostjo proti klerikalnim agitatorjem, kakor je klerikalna proti naprednjim, sedela bi jih že cela množica po zaporih. A mi smo po volitvah pozabili na vsa kršenja postave!

— Toltko grmenja — brez dežja. Proti naprednim agitatorjem v Ljubljani so vložili klerikali, t. j. dr. Susteršič kot predsednik osrednjega volilnega odbora klerikalne stranke, okoli 60 kazenskih ovadb na državno pravdinstvo, hoteč jih spraviti na vsak način v zapor. Od teh 60 ovadb jih je državno pravdinstvo po dolgi in vsestranski preiskavi zavrglo 58 kot docela neutemeljenih in neosnovanih. Izmed preostalih je ena romala na okrajno sodišče, kjer se je obravnavala pred par dnevi s silno zaostrostjo za eno krono, seveda v prid županu Hribarju. Ali je potem čudno, da je naš rojak tako zaostal, ko je bil vedno pod vodstvom prečastite duhovščine, ki je zmiril delovala v tem smislu za njegov blagor? Nemci in Italijani so si med nam opomogli, ker so se prisvojili trgovino in obr, dočim je Slovenec v potu svojega obraza kopal zemljo in se pripravil za srečno večnost. Nismo imeli predpogojev za boljše gmotne razmere, zdaj pa, ko se nam naše okolice nekoliko izboljšujejo, se pa najdejdej ljudje, ki zagovarjajo, naj se otroci manj uče in če se kaj uče, naj bo kmetski otrokom zastrtit! Umemo jih dobro. Dneva se boje, tega in ne vednost naj kraljuje v glavnem priprstega naroda in črnučnu klerikalizmu je gospodstvo na zemlji zagotovljeno. Ali je potem čudno, da je naš rojak tako zaostal, ko je bil vedno pod vodstvom prečastite duhovščine, ki je zmiril delovala v tem smislu za njegov blagor? Nemci in Italijani so si med nam opomogli, ker so se prisvojili trgovino in obr, dočim je Slovenec v potu svojega obraza kopal zemljo in se pripravil za srečno večnost. Nismo imeli predpogojev za boljše gmotne razmere, zdaj pa, ko se nam naše okolice nekoliko izboljšujejo, se pa najdejdej ljudje, ki zagovarjajo, naj se otroci manj uče in če se kaj uče, naj bo kmetski otrokom zastrtit! Umemo jih dobro. Dneva se boje, tega in ne vednost naj kraljuje v glavnem priprstega naroda in črnučnu klerikalizmu je gospodstvo na zemlji zagotovljeno. Ali je potem čudno, da je naš rojak tako zaostal, ko je bil vedno pod vodstvom prečastite duhovščine, ki je zmiril delovala v tem smislu za njegov blagor? Nemci in Italijani so si med nam opomogli, ker so se prisvojili trgovino in obr, dočim je Slovenec v potu svojega obraza kopal zemljo in se pripravil za srečno večnost. Nismo imeli predpogojev za boljše gmotne razmere, zdaj pa, ko se nam naše okolice nekoliko izboljšujejo, se pa najdejdej ljudje, ki zagovarjajo, naj se otroci manj uče in če se kaj uče, naj bo kmetski otrokom zastrtit! Umemo jih dobro. Dneva se boje, tega in ne vednost naj kraljuje v glavnem priprstega naroda in črnučnu klerikalizmu je gospodstvo na zemlji zagotovljeno. Ali je potem čudno, da je naš rojak tako zaostal, ko je bil vedno pod vodstvom prečastite duhovščine, ki je zmiril delovala v tem smislu za njegov blagor? Nemci in Italijani so si med nam opomogli, ker so se prisvojili trgovino in obr, dočim je Slovenec v potu svojega obraza kopal zemljo in se pripravil za srečno večnost. Nismo imeli predpogojev za boljše gmotne razmere, zdaj pa, ko se nam naše okolice nekoliko izboljšujejo, se pa najdejdej ljudje, ki zagovarjajo, naj se otroci manj uče in če se kaj uče, naj bo kmetski otrokom zastrtit! Umemo jih dobro. Dneva se boje, tega in ne vednost naj kraljuje v glavnem priprstega naroda in črnučnu klerikalizmu je gospodstvo na zemlji zagotovljeno. Ali je potem čudno, da je naš rojak tako zaostal, ko je bil vedno pod vodstvom prečastite duhovščine, ki je zmiril delovala v tem smislu za njegov blagor? Nemci in Italijani so si med nam opomogli, ker so se prisvojili trgovino in obr, dočim je Slovenec v potu svojega obraza kopal zemljo in se pripravil za srečno večnost. Nismo imeli predpogojev za boljše gmotne razmere, zdaj pa, ko se nam naše okolice nekoliko izboljšujejo, se pa najdejdej ljudje, ki zagovarjajo, naj se otroci manj uče in če se kaj uče, naj bo kmetski otrokom zastrtit! Umemo jih dobro. Dneva se boje, tega in ne vednost naj kraljuje v glavnem priprstega naroda in črnučnu klerikalizmu je gospodstvo na zemlji zagotovljeno. Ali je potem čudno, da je naš rojak tako zaostal, ko je bil vedno pod vodstvom prečastite duhovščine, ki je zmiril delovala v tem smislu za njegov blagor? Nemci in Italijani so si med nam opomogli, ker so se prisvojili trgovino in obr, dočim je Slovenec v potu svojega obraza kopal zemljo in se pripravil za srečno večnost. Nismo imeli predpogojev za boljše gmotne razmere, zdaj pa, ko se nam naše okolice nekoliko izboljšujejo, se pa najdejdej ljudje, ki zagovarjajo, naj se otroci manj uče in če se kaj uče, naj bo kmetski otrokom zastrtit! Umemo jih dobro. Dneva se boje, tega in ne vednost naj kraljuje v glavnem priprstega naroda in črnučnu klerikalizmu je gospodstvo na zemlji zagotovljeno. Ali je potem čudno, da je naš rojak tako zaostal, ko je bil vedno pod vodstvom prečastite duhovščine, ki je zmiril delovala v tem smislu za njegov blagor? Nemci in Italijani so si med nam opomogli, ker so se prisvojili trgovino in obr, dočim je Slovenec v potu svojega obraza kopal zemljo in se pripravil za srečno večnost. Nismo imeli predpogojev za boljše gmotne razmere, zdaj pa, ko se nam naše okolice nekoliko izboljšujejo, se pa najdejdej ljudje, ki zagovarjajo, naj se otroci manj uče in če se kaj uče, naj bo kmetski otrokom zastrtit! Umemo jih dobro. Dneva se boje, tega in ne vednost naj kraljuje v glavnem priprstega naroda in črnučnu klerikalizmu je gospodstvo na zemlji zagotovljeno. Ali je potem čudno, da je naš rojak tako zaostal, ko je bil vedno pod vodstvom prečastite duhovščine, ki je zmiril delovala v tem smislu za njegov blagor? Nemci in Italijani so si med nam opomogli, ker so se prisvojili trgovino in obr, dočim je Slovenec v potu svojega obraza kopal zemljo in se pripravil za srečno večnost. Nismo imeli predpogojev za boljše gmotne razmere, zdaj pa, ko se nam naše okolice nekoliko izboljšujejo, se pa najdejdej ljudje, ki zagovarjajo, naj se otroci manj uče in če se kaj uče, naj bo kmetski otrokom zastrtit! Umemo jih dobro. Dneva se boje, tega in ne vednost naj kraljuje v glavnem priprstega naroda in črnučnu klerikalizmu je gospodstvo na zemlji zagotovljeno. Ali je potem čudno, da je naš rojak tako zaostal, ko je bil vedno pod vodstvom prečastite duhovščine, ki je zmiril delovala v tem smislu za njegov blagor? Nemci in Italijani so si med nam opomogli, ker so se prisvojili trgovino in obr, dočim je Slovenec v potu svojega obraza kopal zemljo in se pripravil za srečno večnost. Nismo imeli predpogojev za boljše gmotne razmere, zdaj pa, ko se nam naše okolice nekoliko izboljšujejo, se pa najdejdej ljudje, ki zagovarjajo, naj se otroci manj uče in če se kaj uče, naj bo kmetski

Papirnico v Radečah pri Zidanem mostu je lastnik gosp. A. Krisper prodal tovarniškemu podjetju za karte Ferd. Piatnika na Dunaju.

Prostovoljno gasilno društvo v Godoviču priredi prihodnjo nedeljo, 4. avgusta, pod kozoleom g. Marije Kankelj javno ljudsko veselico s šaljivo tombolo. Po tomboli ples, pri kateri svira godba na pihalah. Začetek točno ob 3. uri popoldan, vstopnina 40 vinarjev za osebo. Čisti dohodek je namenjen v poravnavo društvenega dolga in napravo novega orodja, zato se preplačila hvaležno sprejemajo.

Grozna smrt konjeva. Pri Savodni pri Celju sta trčila dva voza drug v drugega. Pri tem je opeko voza predrllo trebuh konju drugega, da so mu takoj čreva izstropila. Konj je poginil v strašnih bolečinah.

Narodna čitalnica pri Sv. Lukiji ob Soči priredi v nedeljo, 4. avgusta, v dvorani restavracije gospoda Mikuža veseloigra „Na letovišču“ s sodelovanjem članov slov. dež. gledališča iz Ljubljane, in sicer Danilove, Košakove, Danilove ml., Danila, Verovska, Povheta, Kreisove, Ronovske, Nučiča, Habiča in Molka. Začetek predstave ob 8. uri zvečer.

Proizvajanje premoga na Sp. Štajerskem. Glasom poročila rudarskega urada v Celju se je v območju tistega leta 1906 proizvajalo 8 mil. 641.000 metričnih stotov premoga v vrednosti 5.700.000 K.— Na Trbovljeh pride 4.827.000, a na Hrastnik 1.513.000 metr. stotov, ostalina pa na premogovnike: Pečevnik pri Celju, Skale pri Velenju, Zabukovje, Štore i. dr.

Strupena muha je pičila dne 17. julija t. l. strojarskega pomočnika Josipa Cerniča iz Kostanjevice v levo trepalnico. Že drugi dan je fant zele otekkel po celi glavi in vratu. Ni mogel več požirati in je težko dihal. Z vbrizgom klorografa apna so v bolnici v Kandiji ustavili razširjevanje otekline in je bolnik sedaj iz nevarnosti, le v obližju pika je še globoka rana.

Bivši večletni nemčurski župan v Hočah pri Mariboru, Wieser, ki je bil lansko leto meseca septembra radi požiga in goljufije obsojen na tri leta težke ječe, je umrl 16. julija t. l. v mariborski jetnišnici po desetmesečnem zaporu.

Slovensko del. pevsko društvo „Slavec“ priredi v nedeljo, 4. avgusta t. l. na Zgornjem Rožniku veselico. Sodeluje Ljubljanska društvena godba. Spored: Koncert društvene godbe, nastopi pevskega zborja, ljudska veselica, ples v salonu, živi srečolov, zabavna pošta, umetalni ogenj, razne zabave. Vstopnina: 40 v za osebo, častiti društveni člani in otroci do 12 let so vstopnine prosti. Začetek ob štirih popoldne. Godba odkoraka ob 3. popoldne s Cesarijo Jožefom trga svirajo skozi mesto na Zgornji Rožnik. V slučaju neugodnega vremena bo veselica v nedeljo, dne 11. avgusta, z istim sporedom.

Novoustanovljeno gasilno društvo v Stobu priredi povodom svoje obletnice dne 4. avgusta t. l. na vrtu g. A. Müllerja v Stobu veliko vrtno veselico.

Ustanovljene brzjavne službe v kraju Sveti Janez pri Bohinjskem jezeru. Dne 23. julija t. l. se je uvedla v kraju Sv. Janez pri Bohinjskem jezeru, političnem okraju Radovljica, brzjavna služba z omejenim dnevnim službenim časom.

Tatvine v Trstu se množe od dne do dne in tržaška fakinaza je tako predzrna, da napada pri belem dnevu ljudi na najbolj oblijdenih cestah. Kdor bere tržaške liste o teh neprestanih tatvinah in roparskih napadih, se gotovo boji v Trst, posrebro bi prišel ponoriči tja. Za javno varnost je v Trstu strašno slabo preskrbljeno!

O samemorih vojakov v Gorici. Gleda na to vest, ki se je pred kratkim razširila po listih, javlja „Soča“, da sta se le hotela obesiti dva vojaka 47. polka, a so ju še pravčasno rešili. Vzrok poskušenega samomora je prevelika strogost in sitno nadlegovanje od strani predstojnikov-podčastnikov.

Roko mu je zlomil. Ko je šel danes teden ruder Ivan Drnovšek iz Zagorjedlov, napadel ga je ruder Franc Rus iz Sela z nožem in ga sunil v obraz. Drnovšek ga je v silobranu udaril s palico čez desno roko in mu jo zlomil.

Zblaznel je v Mariboru 23letni posetnik sin Aleksander Rapoc, ki je metal kamenje v bližnje trgovine in grozil sestrami in bratom, da jih usmrtri. Prepeljali so ga v Gradec.

Pred mariborskimi porotniki bo stal prihodnjih odgovorni urednik „Slov. Gospodarja“ Leskovar, obtožen razjaljenja časti gosp. F. E. Friedricha.

Pogreša se gostilničar in posetnik Jožef Jagodič iz Gorjne Bistrice pri Slovenji Bistrici. Najbrž je izvršil samomor.

Obstrelja se je v Mariboru 26. letna Ela Schel iz Mislinj pri Slov. Gradeu. Ker pa rana ni nevarna, bo ženska ozdravila.

Ogenj. V Krški vasi na Dolenjskem je danes teden uničil ogenj posestniku Jožefu Ajstru kozolec pol žita in gospodarsko orodje v vrednosti 7000 K.

Obesila se je v Trstu 23letna Antonija Čok. Vzrok huda neurastenija ter najbrž tudi omraženje duha.

Mrtveca so potegnili iz morja v Trstu. Truplo je 40 do 45letnega moža, ki je ležal že kake tri meseca v vodi. Kdo je, ne vedo.

Z nožem je smrtnonevarno ranil 29letnega Jakoba Ferro iz Vodnjana kočija Hugo na Ipavec v Trstu. Ipavec je baje Ferra hotel okrasti, ko je spal na cesti.

Tatvina kave. Tržaški tatovi imajo poseben „lst“ do kave in jo kradejo zlasti v prosti luki. V soboto so pa prijeli tri take uzmivoče, ki so imeli za sračjo in po zepih 40 kg kave. Ti možje so 32letni Rudolf Ceglar, 27letni Ivan Sedmak in 43letni Ferdinand Perissini.

K umoru kočijačev v Trstu. Aretirali so nekega Alojzija Žergola, ki se je delal blaznega in se izdajal za jestvinčarja Franca Nagodeta. Pripeljala sta ga dva tovariša v bolnišnico, kjer so ga prijeli na poziv policije. Pravijo, da je imel Žergol nekaj opraviti pri umoru kočijačev Praznika in Mohorovič.

Castnik rešil življenje. V nedeljo dopoldne je v blejskem jezerku kadeta Napoleona Müliga prijet med kopanjem krč, da je izginil pod vodo. Nadporočnik Artur Halla de Szent Demeter je skočil za njim in ga rešil gotove smrti. Mladnič je bil že v nezavesti. Rešitelju so vse vprek čestitali, med drugimi tudi podmaršal grof Beck.

Strela je udarila dne 26. t. m. v grad pok. drž. poslanca viteza Berksa v Blagovni pri St. Jurju ter omamila sedanjega posestnega vovo Marka Berksova, toda ne nevarno. Užgala strela ni ter sploh ni napravila posebne škode.

Samomer. V Ptiju se je zstrupila z lizolom omožena babica Prosnik. Pred smrtnjo je pisala možu pismo, v katerem ga prosi, naj ji pregršeck odpusti ter skrbti za otroka.

Ponesrečen kolesar. 21letni trgovski potnik Alojzij Gazzodič iz Trsta je na poti iz Doline padel s kolesa 7 metrov globoko in si ubil pri tem črepinjo ter si zlomil 2 rebri in ključnico.

Telefonska zveza Gorica-Solkan-Kanal-Tolmin. V trgovski in obrtni zbornici goriški se je razpravljal v seji v četrtek o tej telefonski zvezi ter sklenilo se obrniti glede te zvezze do prizadetih občin; udeleženci bi plačali 6000 K. G. Zornik je predlagal zvezo do Bovca, pa so sklenili, da se za sedaj še ne potegne zveza do tja.

Poskušeno hudodelstvo proti nравnosti. 39letni sobni slikar Viktor Franc v Trstu je opijanil 27letno veziko Matilda F. in jo hotel posiliti. Ker se mu je ženska branila udaril jo je po obrazu, da ji je izbi dva zoba. Pohotneža so aretirala.

Zvišanje blagovnih tarifov na južni železnici stopi v veljavo že s 1. oktobrom 1907. Vendar pa zvišanje ne zadene prometa s Trstom.

Nemcem se povračuje. Nemški listi strahovito javkajo, ker je bilo nekaj nemških turnarjev in sličnih izzivačev v trentinskem italijanskem trgu Perginu tehenih. Sirovost se mora obsojati, naj pride od katere strani koli. Tako tudi postopanje trentinskih Italijanov ne moremo odobravati, dasi je njihova ogorčenost prav. Nemcem opravičena z ozirom na krvavte dogodke zaradi italijanskega fakturjev v Inomostu. Vedeti je tudi treba, da je nemške izletnike vodil Paus Mayer, ki hodi vsako leto izzivat v italijanski Trentin ter potem piše sramotilno o Italijanih. Dasi da ne doobrajemo brabiljalnega načinka, vendor Nemcem skoraj privoščimo batine, ki so jih skupili med Italijani. Morda jim prerahljane kosti zbudite spomin na bestjalne napade celjskih bratcev na Slovence in njihove slovanske goste pri raznih prilikah.

Veliko moderno parno operko z najnovejšimi stroji, potom umetnega sušenja (Trockenpressung), gradi na svojem posestvu g. Avgust Belle na Raketu. Ilovica je od všečkov preizkušena in njena izvrstna kakovost dognana za vse vrste opake kakor tudi za cevi itd. Strojna opeka (Maschinenziegel) se bude začela izdelovati šele prihodnjo spomlad, med tem ko se bude dobila na roko izdelana opeka že meseca avgusta. Natančneje glej inserat.

O sprejemu gojenk v gospodinjsko šolo e. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Meseca oktobra se otvorji deseti tečaj gospodinjske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda

sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopu poleg Marijanšča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravstva, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročni in strojne), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu i. t. d. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku. Gojenke, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K.— Vsaka gojenka mora prinesi po možnosti naslednjo oblekko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri oblike za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponosni, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajcev, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbi v zavodu proti plačilu.) Ce ima katera več oblike, jo sme prinesi s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjsko šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti spričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuhov, da plačajo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno zvrševale vse dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošne za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošlje do 15. septembra t. l. glavnemu odboru e. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjsko šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel. Glavni odbor e. kr. kmetijske družbe kranjske.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in stanovanja. Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 19. do 25. julija je dela iskal 8. moških in 29 ženskih uslužbenec. Delo je bilo ponudeno 11 moškim in 30 ženskim uslužbenecem. V 29 slučajih se je delo sprejelo. Delo dobre takoj moški: 2 mizarja, 1 kolar, 4 trgovski služ, 3 gostilniški služ, 5 pivovarniških delavcev, 2 vrtna delavca. Ženske: 1 Šivilka, 1 prodajalka-začetnica, 3 računske natakarice, 4 podnatakarice, 2 gostilniški kuharice, 6 gostilniških deklek, 1 graščinska gospodinja, 2 kuharice k orožnikom, 2 sobarice, 4 kuharice, 11 deklke za vsako delo, 9 deklke k otrokom, 2 postrežnice. Dela iščejo, moški: 1 strojniki, 1 pečar, 1 vrtnar, več pisarniških slug. Ženske: 2 hotelski sobarici, več prodajalk raznih strok in raznih drugih posli. Posredovanje stanovanj, mesečnih sob in dijaških stanovanj. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Slovenec v Ameriki. Nagloma je umrlo v Clevelandu 42letni Anton Žnidaršič iz Logateca. — »Slovensko ameriško tiskovno društvo« se je ustanovilo v Jolietu. — Vlak je povozil v Forestu 26letnega Ivana Openko, doma iz Rakitne. Vedeti je tudi treba, da je nemške izletnike vodil Paus Mayer, ki hodi vsako leto izzivat v italijanski Trentin ter potem piše sramotilno o Italijanih. Dasi da ne doobrajemo brabiljalnega načinka, vendor Nemcem skoraj privoščimo batine, ki so jih skupili med Italijani. Morda jim prerahljane kosti zbudite spomin na bestjalne napade celjskih bratcev na Slovence in njihove slovanske goste pri raznih prilikah.

Neprijeten poset. V soboto noči je prisel pečarski pomočnik Vincencij Zima k že v postelji se nahajači delavki Mariji Marovtovi in se vsesedel k nji na posteljo. Ta takoj skoči pokonci in beži iz sobe. Zima je iz sobe kmalu odšel, a z njim pa je izginilo Marovtovo tudi izpod zglavlja 6 K denarja. Nato je šel nepoklicani posnetnik v Perkovo gostilno na Žabjeku št. 3 ter se tam prisedel k nekemu mizarju, kateri ga je imel že toliko pod kapo, da je kmalu nato pri mizi zaspal. Tudi tukaj je pokazal Zima svojo spretnost. Naglo spečemu mizarju izpelje iz žepa denarnico, v kateri je imel 6 K., vzame iz nje denar, denarnico pa vrže pod mizo. Ko se je mizar zbudil in denar pogrešil, je bil Zima aretovan. Prizna le toliko, da je denarnico našel pod mizo in vzel iz nje denar, potem jo pa vrgel proč. Prvi slučaj taki. Oddali so ga sodišču.

Nesreča. Včeraj popoldan je peljal Travnov hlapec Jožef Vrhovec po Karloški cesti voz drv. Ko pripelje do Vožarske poti, so konji zavili v to in ker je cesta nekoliko strma, je voz konja zagnal, da sta začela teči navzdol. Ker voz ni imel zavora. Vrhovo konj ni mogel ustaviti in tako so začela drva pride

dati konjem na zadnje noge, kar je bilo povod, da sta se konja splašila in dirjala dalje. Konice ulice sta zaleda v ograjo in se je pri tej prilikih hlapec, ki je bil preblizu voza, izpod taknil in padel ter se pri padcu na levu nogi tako poškodoval, da so ga moral prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Tudi konja sta se poškodovali.

Pes je vigrizzli včeraj kranjarjevo ženo Ano Hebenstreitovo, ko je šla po dvorišču Marije Ahlinove na Karloški cesti št. 17 mimo priklenjenega psa, kateri je skočil v njo in jo na desni roki znatno poškodoval.

Delavske gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 140 Hrvatov, 40 Slovencev, 25 Črnogorcev in 70 Macedoncev. V Hebi je šlo 100 Hrvatov, v Bad-Gastein jih je šlo 100, v Nemčijo 60, v Meran pa 19. Iz Amerike je prišlo 180 Hrvatov in Slovencev. V Ljubljano je šlo 40 rudokopov, v Linc pa 17 Kočevarjev.

Ukradena sta bila danes gospodu Hermanu Kranzu na Poljanski cesti št. 15 dva kanarčka in tri liščki. Kdor pove podatke, vsled katerih bi se tatu izsledilo, dobi od oškodovanca 10 K. nagrade.

Društvena godba ljubljanska

priredila jutri v hotelu „Lloyd“

Sv. Petra cesta, društveni koncert za člane. Začetek ob polu osemih zvečer. Vstop prost.

* Nit za milijon. Ameriški direktor Emil Simon je v Draždanih pozovil z avtomobilom nekogom do smrti. Zaradi tega so nepremišljenega mladeniča utaknili v preiskovalni zapor. Njegova mati je ponudila milijon mark jamčevine, aka spusti sina začasno

Umrli so v Ljubljani.

V deželni bolnici:
Dne 25. julija: Pavla Žerjav, trg žena.
26 let. Rheumatismus articul. — Karol Kogovšek, sluga, 41 let. Spridjenje jeter.

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.
Uradni kurzi dun. borze 30. julija 1907.

Naložbeni papir	Dolar	Euro
4% majška renta	96.93	97.10
4% srebrna renta	98.80	98.60
4% avstr. kronska renta	98.95	97.15
4% zlata	115.15	115.35
4% ogrska kronska renta	92.45	92.60
4% zlata	110.15	111.75
4% posojilo dež. Kranjske	98.90	99.90
4% posojilo mesta Splet	104.80	102.00
4% Zadar	99.85	10.85
4% bos.-herc. železniško posojilo 1902	98.05	99.00
4% češka dež. banka k. o.	99.00	100.00
4% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	96.75	97.25
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	102.50	103.50
4% zast. pisma Innerst. hranilnice	98.50	99.50
4% zast. pisma ogr. cenzur. hranilnice	98.50	99.50
4% zl. p. ogr. hip. b. obič. lokalnih železnic d. dr.	92.25	110.25
4% češke ind. banke	98.50	99.50
4% prior. lok. želez. Trst. Poreč	97.75	101.75
4% prior. dolenskih žel.	99.90	99.75
3% prior. juž. žel. kup. 1/1/10	296.50	298.10
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100.00	101.00

Srečke	
Srečke od 1. 1860/1	148.85
od 1. 1864	150.85
tiskske	249 —
zem. kred. i. emisije II.	14 —
ogrsk. hip. banke	142.75
srbske à frs. 100/- turške.	269 —
Basilika srečke	284 —
Kreditne Inomoške	285 —
Krakovske Ljubljanske	286 —
Avstr. rdeč. križa	287 —
Ogr. Rudolfove	288 —
Salcburške Dunajške kom.	289 —

Delnice:

Južne železnice	147.75
Državne železnice	148.75
Avstr.-ogrsk. bančne deln.	854.50
Avstr. kreditne banke	655.50
Ogrske Živnostienske	18.3
Premogokop v Mostu (Brük)	647.50
Alpinske montan	748 —
Praške žel. ind. dr.	749 —
Rima-Murányi	341 —
Trboveljske prem. družbe	241.51
Avstr. orzno. tovr. družbe	737 —
Ceške sladkorne družbe	593.50
Valete.	592.26
C. kr. cekin	45.50
20 franki	46.25
20 marke	46.50
Sovereigns	23.66
Marke	24.10
Laški bankovci	95.65
Rublji	95.85
Dolarji	2.52

5% na vse v Budimpešti.

Dne 30. julija 1907.

10 h višje.

Meteorološko poročilo.

voda nad morjem 906. Srednji crnični tisk 786.0 mm.

Julij	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
29. 9. zv.	736.7	19.1	sl. szah. del. obl.		
30. 7. zv.	734.3	16.0	sl. svzh. megla		
2. pop.	730.3	29.4	sr. jzvh. skor. jasno		

Srednja včerajšnja temperatura: 22.2 normale 19.8%. — Padavina v mm 0.0.

Zahvala.

Ob nepozabni izgubi svoje so proge ogromna matere, sestre, svakinje, gospe

Pavle Žerjav

trgovke na Vačah

izrekamo tem potom najlepšo zahvalo vsem, ki so na katerikoli način izkazali svoje sočutje, bodisi v njeni bolezni kakor ob zadnjem spremstvu. Posebno se zahvaljujemo gg. pevecem za krasto petje in vsem darovalcem prelepih vencev.

Vača, 27. julija 1907.

Žaluječi ostali.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

12-86

Pedružnica v SPLJETU.

Stritarjevo ulice št. 2.

Pedružnica v CELOVCU.

Reservni fond K 200.000.

obrestuje vloge na knjižice in tekoči račun po 4 1/2% od dne vloge do dne vzdiga. — Sprejema zglasila za subskri-

cijo deležev snuječe se „Hotelske družbe z omejeno zavezo Triglav“ po K 500—, 1000—, 5000— in 10.000.

Rentni davek plača banka sama.

Zahvala.

Usoda je prekruto posegla v našo rodbino. Zadela nas je kakor bliski iz jasnega. Ugrabila nam je najljubšega, zares dobrega sina in brata. Edino, kar nas more še nekoliko tolaziti, je vesetransko izraženo sočutje, zakaj one brezrčne vrstice, ki so nas do dna duše užalostile — to je le za moment — smatramo za čutilo polblaznika. V dneh največje žalosti nam je došlo od vseh strank toliko sočutnih izrazov, da nam ni mogoče se vsem p. n. gošdom in damam dostopno zahvaliti. Zahvaljujemo se najsrcenejše zlasti darovalcem krasnih vencev, vsem cenenim sorodnikom, častitim gošdom uradnikom „Ljubljanske kreditne banke“, slavnima društva „Ljubljanski Zvon“ za genljivo petje in „Sokolu“ za mnogobrojno udeležbo ter vsem, ki so v toli častnem številu izkazali zadnjo čast našemu ubogemu blagemu Viktoriju posebno pa še onim, ki so prišli iz solnčne Dolenske, krasne Gorenjske in kršne Notranjske.

V Ljubljani, 30. julija 1907.

Prehudo zadeta, neutolažljiva rodbina Viktor Rehmannova.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO

LETNIK XXVII (1907).

Izbaja po 4 pole obsegzen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji na leta 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, tretji leta z K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele iz K 20 h na leto.

Posemne zvezki se dobivajo po 8 h.

„Národná Tiskarna“ v Ljubljani.

Oblastveno dovoljena razprodaja!

Nikar ne zamudite ugodne prilike za nakup!

Ta teden

se z dovoljenjem obrtne oblasti radi popolne opustitve trgovine

še v zalogi.

moške srajce ovratniki manšete

kravate kolikor jih je

zaloga.

Le Ernesto Sarku Dvorski trg št. 3 pod Narodno kavarco. 2006-12

Oprava za trgovino se res pred!

Večje število tesarjev

sprejema proti dobremu plačilu Ivan Zakotnik, tesarski mojster, Donajska cesta št. 40. 1666-31

Naprodaj je 45 oralov

lepega lesa

eno uro od postaje. Naslov pove upravljenstvo „Slov. Naroda“. 2490-2

Sprejmem 2380-6

gospodično

ki je vešča trgovine s čeviji. J MEDVED, Gorica.

Lepo meblovana soba

razgled v park pred justično palačo in na Dunajsko cesto, se vsled odpoklica v službeni zadevi odda takoj ali s 1. avgustom, eventuelno tudi s hrano.

Povle se med 2. in 4. uro popoldne Sodnische ulice št. 1, III, 2 vrata desno. 2481-4

Pristni dobr

brinjevec

se dobi pri 60 18

L. ŠEBENIKU v Spod. Šiški.

Do 25%

letnih čistih obresti

plača trgovsko-denarni zavod privatnim osebam na vloge čez K 1000—. Od kar vsakodobno.

Prijave naj se pošiljajo na: „Dioničko društvo“ Zagreb, poste restante. 2451-3

Odlikovan z veliko zlato svinčino in častno diplomou na spomladni razstavi na Dunaju leta 1906.

Naravni brinovec borovničar sliuovec hrušivec in droženo vinsko žganje

prodaja Franc Pustotnik v Blagovici počta Lukovica, železniška postaja Domžale. 2505-1

Odlikovan z zlato svinčino, zlatim križem in častno diplomou na razstavi v Londonu I. 1906.

Številka telefona 210.

4012 108

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Ustanovljena leta 1854.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborne

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

marčno pivo v sodcih in steklenicah.